

**Analiza i ocena stanu gospodarki
odpadami komunalnymi na terenie
Gminy Leśna za 2022 r.**

1 Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Leśna za 2022 rok. Analiza ta została przygotowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analiza została przygotowana w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.) - powoływanej dalej jako u.c.p.g., gdzie określony został wymagany zakres przedmiotowej analizy.

2. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Leśna.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Leśna obejmuje nieruchomości zamieszkałe oraz niezamieszkałe. Odbiorem objęte są odpady komunalne, tj. odpady wytworzone w związku z bytowaniem człowieka.

Przez gospodarowanie odpadami rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy lub pośrednika w obrocie odpadami.

Obsługę od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. prowadził Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o. o. ul. Bankowa 8, 59-800 Lubiąż.

Na terenie Gminy Leśna odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych. Ponadto, odpady powstają także na terenach otwartych (odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni publicznej).

Na podstawie zawartych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach na terenie gminy Leśna wykonawca zobowiązany został do przekazywania odebranych odpadów komunalnych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych wskazanej w „Planie gospodarki odpadami dla Województwa Dolnośląskiego”, oraz do przekazywania selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami oraz zasadą bliskości, o których mowa w art. 17 i 20 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699).

Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu to zakład spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii, o której mowa w art. 143 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapewniający termiczne przekształcanie odpadów lub:

- a. mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- b. przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,
- c. składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres

nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Odpady komunalne z terenu gminy Leśna zagospodarowywane są w Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu - Centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich przy ul. Bazaltowej 1, 59-800 Lubań.

Nieruchomości niezamieszkałe są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z prowadzonej działalności. Gmina Leśna na zarządców nieruchomości nałożyła obowiązek składania deklaracji oraz składania zapotrzebowania na pojemniki.

Na terenie gminy obowiązuje selektywna zbiórka odpadów. Odpady komunalne odbierane są w postaci posortowniczej i selektywnej. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Leśna u źródła prowadzona jest zbiórka selektywna następujących frakcji odpadów:

- papier i tektura,
- szkło,
- tworzywa sztuczne,
- metal,
- opakowania wielomateriałowe,
- odpady biodegradowalne,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki.

Selektywnie zebrane odpady komunalne mieszkańcy gromadzą w kolorowych workach lub pojemnikach:

- kolor niebieski - makulatura, papier i tektura,
- kolor żółty - odpady z tworzyw sztucznych, kartony z napojów, metal, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- kolor zielony - odpady ze szkła,
- kolor brązowy - odpady biodegradowalne.

Ponadto, odpady zebrane selektywnie można przekazywać do stałego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), w którym mieszkańcy Gminy Leśna mogą również zostawić w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odpady, które są problematyczne. Punkt Selektywnej Zbiórki na terenie Gminy Leśna utworzony został przy Urzędzie Miejskim w Leśnej, ul. Elizy Orzeszkowej 11b. Do PSZOK przyjmowane są:

- sprzęt RTV/AGD,
- meble i odpady wielkogabarytowe,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- zużyte opony w ilości 8 szt./rok/nieruchomość,
- zużyte baterie i akumulatory,
- złom,
- odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości 1m³/rok/nieruchomość,

- przeterminowane leki (można również oddać do apteki),
- świetlówki, żarówki,
- odpady zielone w ilości 1m³/m-ąc/nieruchomość,
- posegregowane odpady opakowaniowe tj. papier, szkło, odpady z tworzyw sztucznych,
- papa,
- części samochodowe,
- styropian,
- odzież i tekstylia,
- chemikalia w oryginalnych opakowaniach.

Przeterminowane czy też niewykorzystane lekarstwa można wrzucać do pojemników, które ustawione są w aptekach:

1. Apteka „Salus” Leśna, ul. Lubańska 1,
2. Apteka „Słoneczna” Leśna, Rynek 8,
3. Apteka „Melisana” Pobiedna, ul. Nowomiejska 29.

W obiektach użyteczności publicznej tj. Urząd Miasta, placówki oświatowe na terenie gminy, rozstawiono pojemniki na zużyte baterie.

Dodatkowo Gmina organizuje akcje zbierania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. W ramach edukacji ekologicznej prowadzona jest zbiórka plastikowych nakrętek oraz akcja „drugie życie znicza”.

Na terenie Gminy Leśna ustalono następujące rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych:

- a. pojemniki na odpady posortownicze i biodegradowalne o pojemności 120/110 l, 240 l, 1100 l oraz dodatkowo 60 l dla nieruchomości niezamieszkałych,
- b. pojemniki na odpady segregowane o pojemności 1500l lub 2500l dla nieruchomości wielorodzinnych ,
- c. kompostowniki przeznaczone do zbierania odpadów ulegających biodegradacji o minimalnej pojemności 350 l na 500 m² działki,
- d. kosze uliczne o minimalnej pojemności 35 litrów,
- e. worki o wytrzymałości nie mniejszej niż dla tworzywa LDPE o grubości minimum 0,06 mm o minimalnej pojemności 110 litrów dla nieruchomości gdzie odbiór następuje u źródła.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości:

1) odpady zmieszane odbierane są:

- a. w zabudowie jednorodzinnej - nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
- b. w zabudowie wielorodzinnej, w której odpady są zbierane w taki sam sposób jak w zabudowie jednorodzinnej - nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
- c. w zabudowie wielorodzinnej, w której odpady nie są zbierane w taki sam sposób jak w zabudowie jednorodzinnej - nie rzadziej niż raz na tydzień,

2) odpady biodegradowalne odbierane są:

- a. w zabudowie jednorodzinnej - w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a od dnia 1 listopada do dnia 31 marca nie rzadziej niż raz w miesiącu,
- b. w zabudowie wielorodzinnej, w której odpady są zbierane w taki sam sposób jak w zabudowie jednorodzinnej - w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października

nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a od dnia 1 listopada do dnia 31 marca nie rzadziej niż raz w miesiącu,

- c. w zabudowie wielorodzinnej, w której odpady nie są zbierane w taki sam sposób jak w zabudowie jednorodzinnej - w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października nie rzadziej niż raz na tydzień, a od dnia 1 listopada do dnia 31 marca nie rzadziej niż raz w miesiącu,

3) odpady segregowane odbierane są:

- a. w zabudowie jednorodzinnej - raz w miesiącu,
- b. w zabudowie wielorodzinnej, w której odpady są zbierane w taki sam sposób jak w zabudowie jednorodzinnej - raz w miesiącu,
- c. w zabudowie wielorodzinnej, w której odpady nie są zbierane w taki sam sposób jak w zabudowie jednorodzinnej - raz na tydzień.

3. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Na terenie Gminy Leśna nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Na podstawie art. 9e ust.1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zobowiązany jest do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu (IPOK). W przypadku wystąpienia awarii IPOK lub w innych przypadkach uniemożliwiających przyjmowanie zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych odpady te przekazuje się do instalacji zastępczej obsługi regionu zachodniego.

Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane są do Centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich, ul. Bazaltowa 1, 59-800 Lubań. Jest to Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych.

4. Osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku frakcji odpadów komunalnych z grupy 15 i 20 poddanych recyklingowi na podstawie rocznego sprawozdania Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi wynosi 12,44 %. Masa odpadów poddana recyklingowi przyjęta do obliczeń w 2022r. wynosi **332,049 Mg**.

poziom recyklingu do osiągnięcia w 2022 r.	25 %
osiągnięty poziom recyklingu	12,44 %

Poziom nie został osiągnięty.

5. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują:

- a. odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
- b. tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- c. obsługę administracyjną systemu,
- d. dzierżawę pojemników,
- e. monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów w Kościelnikach Górnych.

5.1. Analiza kosztów gospodarki odpadami w Gminie Leśna za 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem [zł]
1	Transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Leśna do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu	1 249 988,80
2	Zagospodarowanie odpadów w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu	1 710 854,02
3	Zagospodarowanie odpadów z terenu Gminy Leśna Recykling Polska-UE	40 251,30
4	Monitoring składowiska	2 829,00
5	Dzierżawa pojemników	200 701,32
6	Zagospodarowanie odpadów z terenu Gminy Leśna Eko-World	20 746,79
7	Pozostałe	53 979,00
RAZEM		3 279 350,23

5.2. Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2022r. kształtują się na następującym poziomie:

1.	Kwota należności podlegającej zapłacie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w okresie za 2022r.	3.123.291,90 zł
2.	Wpłaty mieszkańców dokonane w okresie 2022r.	3.098.710,21 zł
3.	Kwota zaległości według stanu na dzień 31.12.2022 roku	427.664,79 zł
4.	Kwota kosztów poniesionych przez gminę w okresie 2022r.	3 279 350,23 zł

Na dzień 31.12.2022 roku zaległości w kwocie powyżej tysiąca złotych za opłatę za odpady komunalne posiadało 118 mieszkańców na łączną kwotę 348796,40 zł. Wystano 530 upomnień na kwotę 171 890,73 zł z czego wpłacono 86 930,74 zł. Wystawiono 157 tytułów

wykonawczych na łączną kwotę 148 100,50 zł a kwota odzyskana to 22 387,37 zł. Zaległość za odpady zasądzona prawomocnym wyrokiem 1816,79 zł. Zaległość z poprzednich lat wynosiły 70592,46 zł.

5.3. Koszt odbioru i zagospodarowania 1 Mg poszczególnych frakcji odpadów:

Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych w Lubaniu

NAZWA ODPADU	KOSZT 2022
Zużyte opony	1 537,92 zł
Odpady betonu oraz betony z rozbiórek i remontów	564,84 zł
Gruz ceglany	528,12 zł
Beton i gruz niezbrojony	704,16 zł
Papier i tektura	657,72 zł
Szkło	626,40 zł
Urządzenia zawierające freony	1 537,92 zł
Baterie i akumulatory	457,92 zł
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	1 321,92
Tworzywa sztuczne	869,40 zł
Metale	522,72 zł
Odpady ulegające biodegradacji	841,32 zł
Odpady posortownicze (zmieszane)	1 161,00 zł
Odpady wielkogabarytowe	1 408,32 zł
Chemikalia	1 203,12
Odpadowa papa	1 535,76 zł
Odzież	1 598,40 zł

5.4. Koszt dzierżawy pojemników:

POJEMNIK	KOSZT	ILOŚĆ DZIERŻAWIONYCH POJEMNIKÓW 31.12.2022
120 l	3,24 zł	625 SZT.
240 l	6,48 zł	107 SZT.
1100 l	32,40 zł	119 SZT.
2500 l	108,00 zł	92 SZT.

6. Liczba mieszkańców.

Gmina Leśna liczy 9 384 mieszkańców - stan na 31.12.2022r. według danych z USC. Jest to o 154 osoby mniej w stosunku do roku poprzedniego. W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w Urzędzie Gminy, ujętych zostało 7043 mieszkańców w tym: 3054 mieszkańców zamieszkujących miasto i 3989 mieszkańców zamieszkujących wieś wg stanu na 31.12.2022 roku.

W stosunku do roku 2019 liczba mieszkańców zmalała o 5,2 %, natomiast liczba osób w deklaracjach zmniejszyła się o 1,2 %.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Gmina Leśna systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęła wszystkie nieruchomości.

Właściciele nieruchomości niezamieszkałych w związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach muszą przynależeć do systemu gminnego w ramach gospodarki odpadami komunalnymi. Oprócz tego muszą udokumentować utylizację odpadów z działalności gospodarczej. W związku z powyższym zostały przeprowadzone liczne kontrole.

Na bieżąco prowadzona jest analiza deklaracji, mająca na celu ustalenie tych nieruchomości, których właściciele w dalszym ciągu uchylają się od złożenia deklaracji. W sytuacji stwierdzenia takiego faktu wszczynane jest postępowanie administracyjne oraz karno-skarbowe.

8. Analiza ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy.

8.1. Na podstawie sprawozdań ustalono, że ilość odebranych odpadów z terenu gminy w 2022 r. przedstawia się następująco :

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych 2022 [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych 2021* [Mg]
Odpady wielkogabarytowe	84,73	107,32
Odpady budowlane z grupy 17	52,08	32,92
Szkło	177,02	211,84
Odpady ulegające biodegradacji	208,44	214,64
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 963,88	1983,91
Tworzywa sztuczne	161,57	189,97
Opakowania z tworzyw sztucznych	1,479	3,766
Opakowania z papieru i tektury	3,14	8,244
Zmieszane odpady opakowaniowe	-	1,86
Papier i tektura	55,36	48,01
Zużyty sprzęt rtv/agd	16,95	57,046

* dla porównania zestawiono z rokiem 2021

9. Masa odebranych odpadów komunalnych z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2022 r.

Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych 2022 [Mg]	Masa zebranych odpadów komunalnych 2021* [Mg]
Zużyte opony	20,6	12,89
Gruz ceglany	26,18	27,97
Papier i tektura	8,3	6,36
Metale	0,49	0,74
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	2,26	2,42
Odpadowa papa	6,16	9,50
Odzież	6,02	6,24
Urządzenia zawierające freony		2,695
Tworzywa sztuczne	9,083	8,618
Odpady ulegające biodegradacji	7,46	4,08
Odpady wielkogabarytowe	78,43	86,41
Szkło	6,02	2,54
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	11,59	15,34
Leki inne niż wymienione w 200131	0,26	0,08
Baterie i akumulatory	0	0,08

* dla porównania zestawiono z rokiem 2021

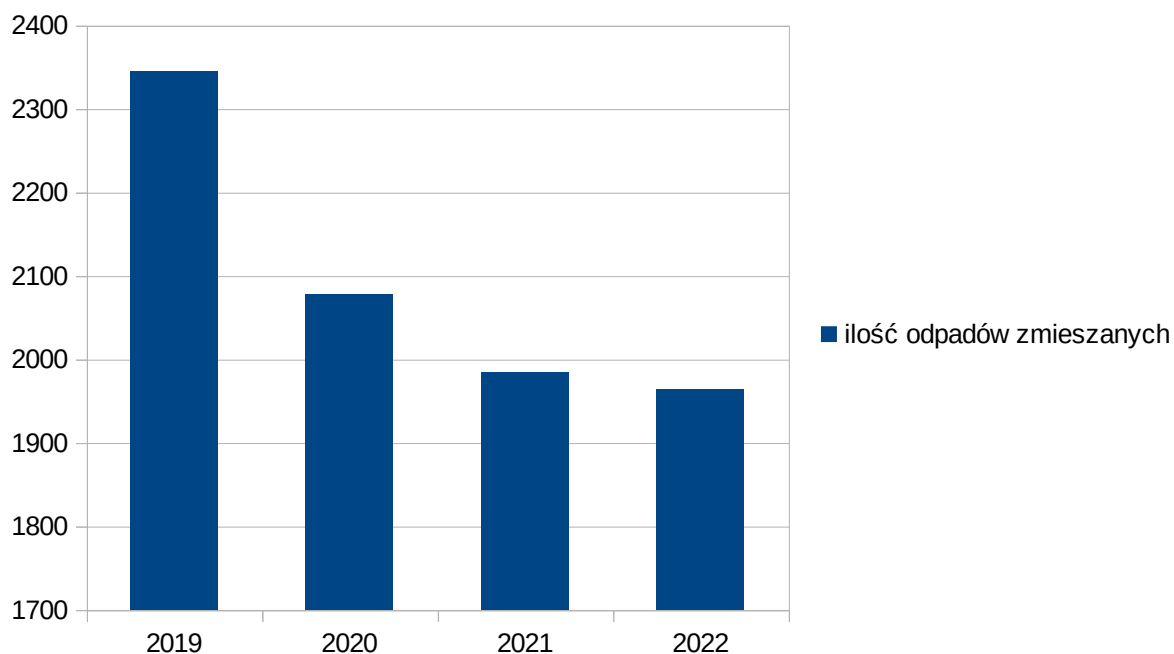
10. Wnioski:

1. Gmina musi kontynuować działania mające na celu weryfikację różnic pomiędzy liczbą osób zadeklarowanych w systemie a liczbą osób zamieszkujących w Gminie Leśna.
2. Gmina musi prowadzić kontrole nieruchomości niezamieszkałych pod kątem posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych.
3. Należy weryfikować dane w złożonych deklaracjach ze stanem faktycznym.

4. Należy prowadzić działania w zakresie edukacji ekologicznej uwzględniającej informowanie społeczeństwa o systemie gospodarki odpadami komunalnymi oraz promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co może wpłynąć na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz minimalizację nielegalnego składowania odpadów a także kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych.
5. Należy przeprowadzić weryfikację osób prowadzących działalność gospodarczą oraz rolniczą pod kątem sposobu zagospodarowania odpadów o charakterze innym niż komunalne.
6. Należy podjąć działania dążące do funkcjonowania na terenie gminy Straży Miejskiej, która otrzymała uprawnienia do kontroli przestrzegania aktów prawnych odnośnie gospodarki odpadami oraz w przypadku stwierdzenia ich naruszenia, do nakładania mandatów karnych.
7. Należy rozważyć większą ulgę za kompostownik przydomowy aby zachęcić mieszkańców do kompostowania.
8. Należy propagować wśród mieszkańców trend do nadawania odpadom tzw. drugiego życia.
9. Gmina powinna wprowadzić opłatę za dzierżawę pojemników.
10. W celu ograniczenia kosztów odbioru i transportu odpadów, należy wprowadzić rejonizację w zabudowie miejskiej, wielorodzinnej i szeregowej.

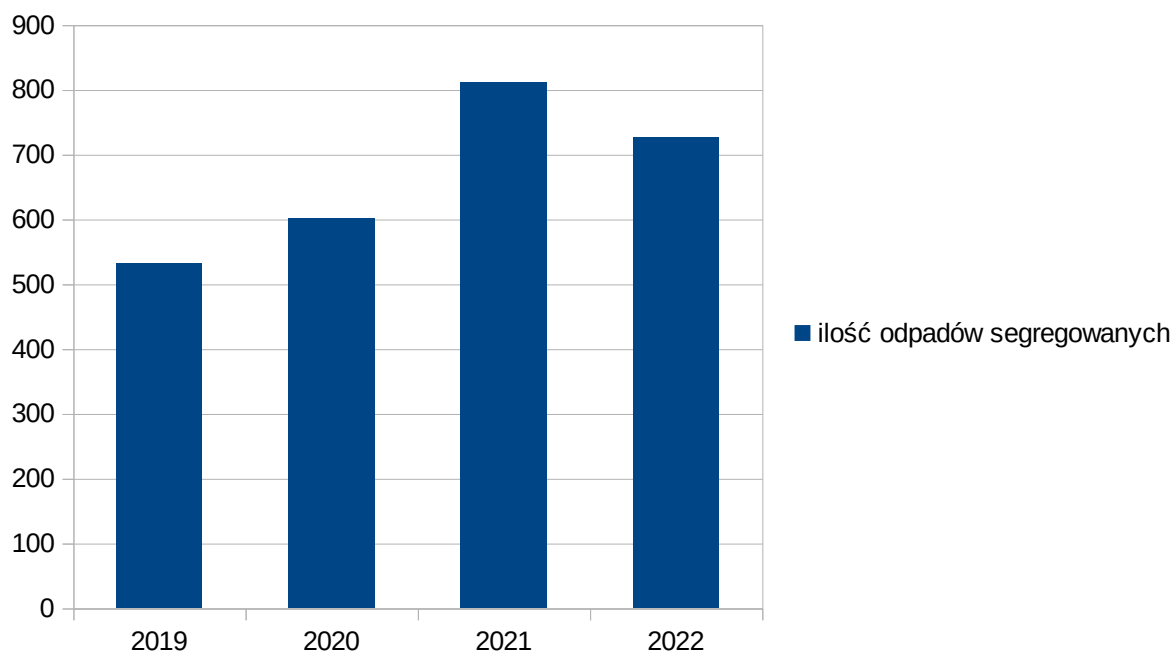
Podsumowanie 2019-2022

ODPADY ZMIESZANE

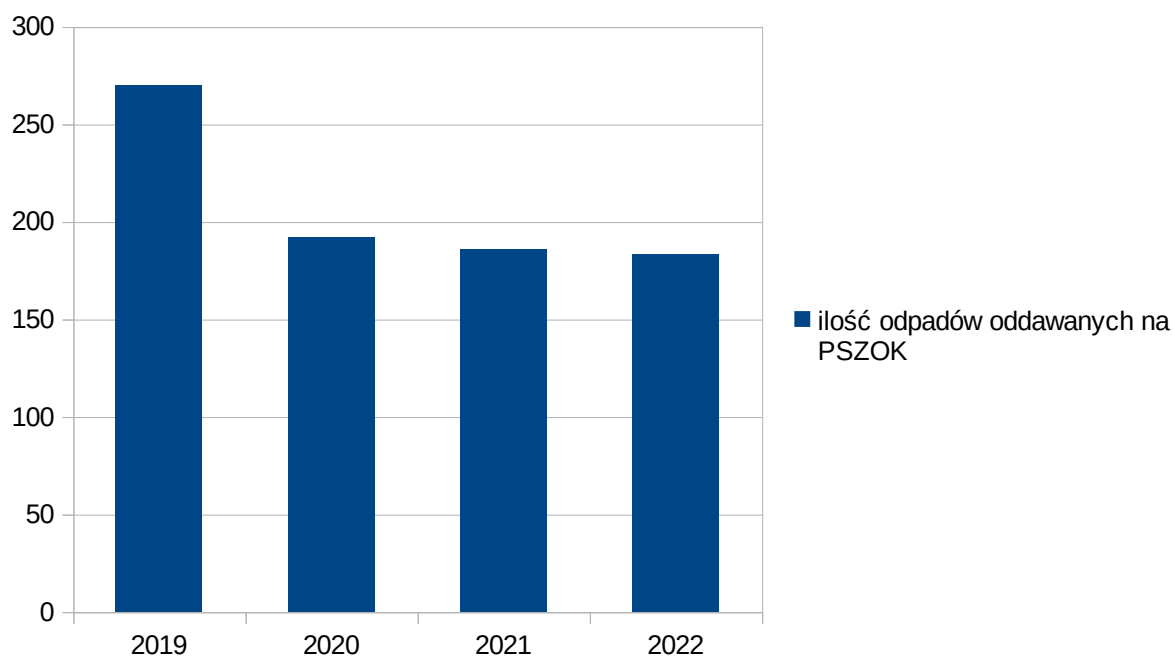
ROK	2019	2020	2021	2022
WAGA/MG	2 344,87	2 077,71	1 983,91	1 963,88

ODPADY SEGREGOWANE

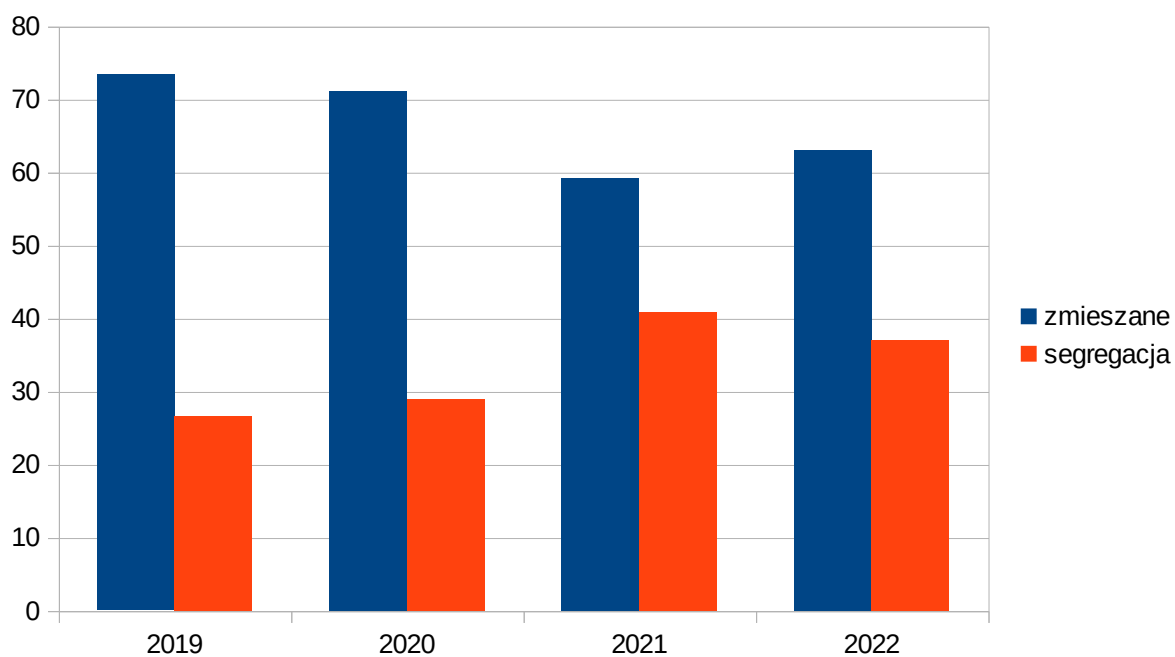
ROK	2019	2020	2021	2022
WAGA/MG	530,95	600,78	810,42	725,55

ODPADY PSZOK

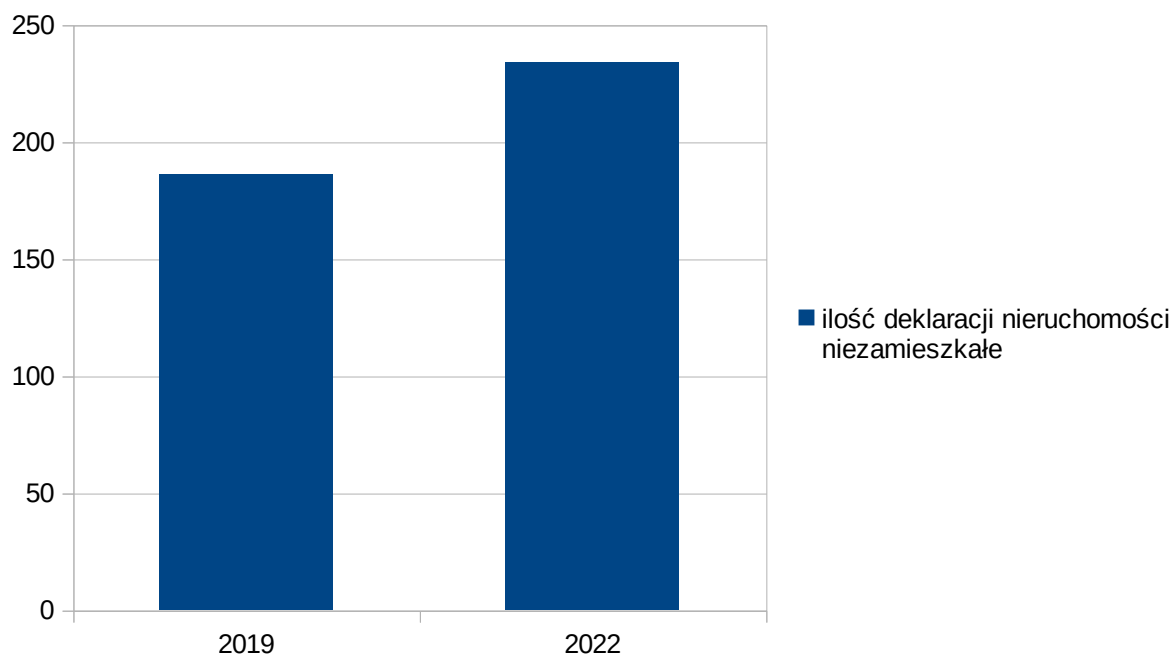
ROK	2019	2020	2021	2022
WAGA/MG	269,98	192,07	185,963	182,993

STOSUNEK ODPADÓW ZMIESZANYCH DO SEGREGOWANYCH

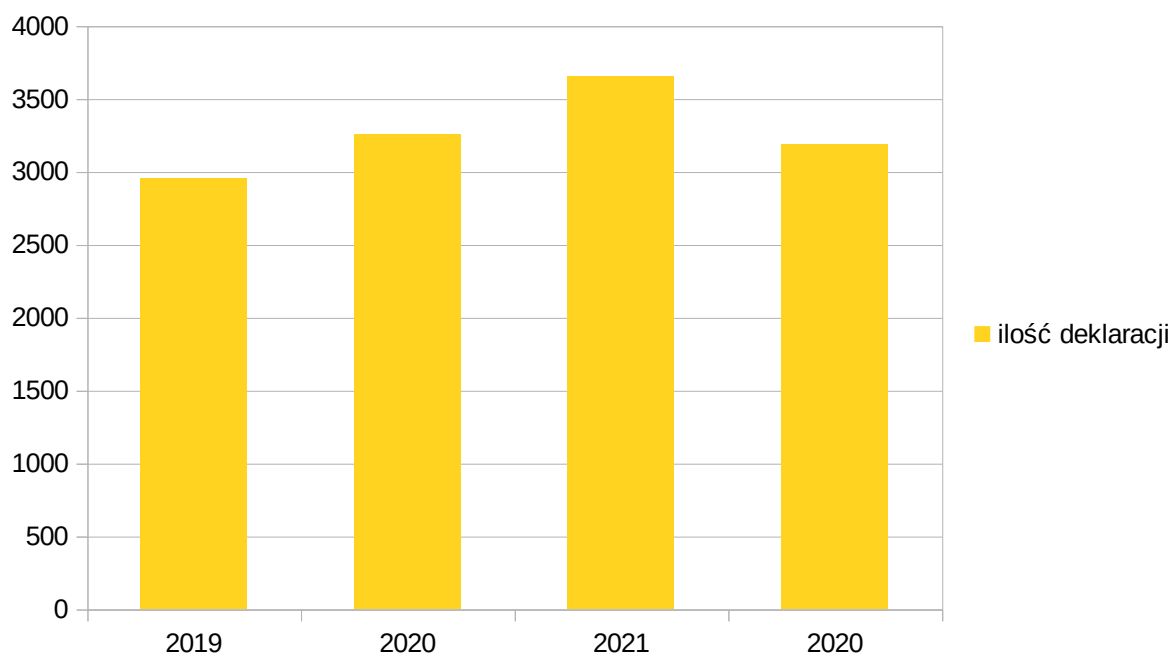
ROK	2019	2020	2021	2022
ZMIESZANE	73,36 %	71,08 %	59,15 %	63,05 %
SEGREGACJA	26,64 %	28,92 %	40,85 %	36,95 %

IŁOŚĆ NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKAŁYCH

ROK	2019	2022
ILOŚĆ	186	234

DEKLARACJE

ROK	2019	2020	2021	2022
ILOŚĆ	2 954	3 256	3 651	3 186

Spadek ilości deklaracji w 2022 roku wynika z zamienienia pojedynczych deklaracji na deklaracje składane przez zarządców nieruchomości.

Opracowała:
Joanna Świerk